

JAARVERSLAG 2019

INHOUD

1	VOORWOORD VOORZITTER	3
2	INLEIDING	5
3	WETTELIJKE- EN BELEIDSMATIGE KADERS	6
3.1	Algemeen.....	6
3.2	Rolverdeling.....	6
3.3	Wet natuurbescherming (Wnb)	7
3.4	Beleidsregels Wet natuurbescherming provincie Drenthe	7
3.5	Provinciale Omgevingsverordening (POV).....	7
3.6	Flora- en faunabeleidsplan 2014.....	7
4	ORGANISATIE	8
4.1	Bestuur FBE Drenthe.....	8
4.2	Wildbeheereenheden (WBE's)	8
4.3	Kaart Wildbeheereenheden Drenthe 2019.....	9
5	VERSLAG VAN HET BESTUUR.....	10
5.1	Vergaderingen	10
5.2	Bestuur- en organisatieontwikkeling	10
5.3	WBE's	11
5.4	Faunabeheerplan ree 2017-2019.....	11
5.5	Faunabeheerplan ree 2020-2023.....	11
5.6	Werkgroep ree advies	12
5.7	Reetellingen	12
5.8	Faunabeheerplannen landelijk vrijgestelde soorten en wildsoorten.....	13
5.9	Registratie Aanwijzing art. 67 FF-wet, schadebestrijding Nijlgangzen.....	13
5.10.	Registratie Opdracht handhaving 0-stand grote hoefdieren.....	13
5.11	Fauna Loket Drenthe.....	14
5.12	Communicatie.....	14
5.13	Landelijke informatie-uitwisseling tussen FBE's.....	14
5.14	Uitvoering Valwildregelng.....	14
5.15	Financieel.....	15
6	BESLUIT	16
7	BIJLAGEN	17
7.1	Faunaregistratie 2019.....	17
7.2	Registratie trendtellingen	17
7.2.1	Voorjaars trendtelling: wild en landelijk vrijgestelde soorten.....	18
7.2.2.	Voorjaars trendtelling ree 2019.....	18
7.2.3	Telling overzomerende ganzen 2019.....	19
7.2.4	Registratie afschot faunasoorten 2019.....	20
7.2.5	Beheer (afschot) ree.....	21
7.3	Registratie dood gevonden dieren.....	22
8	SAMENVATTING FINANCIEL VERSLAG 2019.....	23
9	BRONNEN:.....	24

1. VOORWOORD VOORZITTER

Het bestuur van de FBE Drenthe geeft uitvoering aan haar rol binnen de Wet Natuurbescherming: het omzetten van het provinciale faunabeleid in planmatig beheer. Jaarlijks brengen we daarover verslag uit. Voor u ligt het jaarverslag over 2019. Het geeft een beeld van onze werkzaamheden en de stand van zaken rond het Drents faunabeheer.

Het afgelopen jaar heeft het bestuur van onze FBE zich zowel op organisatorische, bestuurlijke als inhoudelijke uitdagingen gericht. De belangrijkste uitdagingen in 2019 waren: de verdere verzelfstandiging en professionalisering als organisatie, verduidelijking in de rolverdeling tussen FBE en provincie, de start van de valwildregeling en de totstandkoming van een nieuw Faunabeheerplan voor het ree. Het nieuwe beheerplan Ree heeft geleid tot een nieuwe ontheffing ter vermindering van het aantal verkeersslachtoffers en het voorkomen van onnodig lijden. Gekoppeld aan dit beheerplan en de ontheffing hebben we ook een intensief proces doorlopen rond de totstandkoming en goedkeuring van de nieuwe werkplannen van de 21 Wild Beheer Eenheden (WBE's). Het nieuwe Faunabeheerplan komt meer tegemoet aan het provinciale beleid. Het biedt meer ruimte aan het ree waar dat kan en vraagt beheer waar dat moet. Daar waar voorheen vooral via rekensommen tussen provincie en WBE's het afschot werd bepaald, zijn we nu als FBE vooral in gesprek met de WBE's over het bereiken van de doelen van het beheer: het voorkomen van aanrijdingen. De provincie krijgt door het gespreksmodel dat werkt in de lijn WBE-FBE-Provincie meer input uit de praktijk voor het formuleren van beleid. Dat dit laatste overigens aan vernieuwing toe is wordt steeds duidelijker.

Voor de FBE staat draagvlak onder het faunabeheer voorop. Dat geldt zowel voor politiek draagvlak, als voor het draagvlak onder de beheerders die daar uitvoering aan geven. Omwille van het draagvlak hebben we het afgelopen jaar de wildbeheereenheden nadrukkelijk meegenomen in de totstandkoming van het nieuwe Fauna Beheer Plan Ree en daarna ook in de vormgeving van hun nieuwe werkplannen. Deze werkplannen zijn nu voor meerdere jaren geschreven en meer dan in het verleden opgesteld door de WBE's zelf. Daardoor zijn de WBE's ook meer "eigenaar" geworden van hun werkplan en is de verantwoordelijkheid voor de uitvoering daarvan steviger bij hen belegd.

Daarnaast zijn we als FBE ook op bezoek gegaan bij een aantal fracties van het Drents parlement. Daaruit is gebleken dat de kennismaking zeer nuttig is en dat er politiek een grote betrokkenheid is bij het faunabeheer in onze provincie. Door intensiever contact tussen politiek en uitvoering kunnen beleid en beheer beter op elkaar worden afgestemd. Wat dat betreft werkt de FBE dit jaar graag mee aan een faunabijeenkomst voor Provinciale Staten. We zien dit als een uitgelezen kans om over het Drents faunabeheer met elkaar in gesprek te gaan.

We zijn dit jaar, zoals gezegd, ook van start gegaan met de valwildregeling. Met deze regeling die door vele vrijwilligers wordt uitgevoerd, voorkomen we nodeloos lijden en krijgen we betere data en kunnen we adequate assistentie verlenen bij aanrijdingen met reeën. Ik wil graag een bijzonder woord van dank richten aan al deze vrijwilligers die op

de meest ongelukkige uren erop uit trekken om mens en dier te helpen en aan de mensen die al deze activiteiten nauwgezet coördineren.

De wet Natuurbescherming eist een professioneel en transparant faunabeheer met een planmatig karakter. Daarvoor is ook een stevig organisatorisch en maatschappelijk verankerde organisatie nodig die door alle partijen wordt gedragen. Ook is de bijdrage van velen nodig voor de praktische uitvoering ervan. Dat dit ook dit jaar weer is geslaagd is, is vooral te danken aan de inzet van een groot aantal enthousiaste en deskundige vrijwilligers. Ik wil langs deze weg mijn dank uitspreken aan alle jagers, grondgebruikers, terreineigenaren, beheerders, opzichters, bestuurders, de valwild- en alle andere vrijwilligers die samen met ons tijd en energie hebben besteed om een krachtige impuls te geven aan de kwaliteit van ons faunabeheer en onze natuur.

Al met al is het nu voorliggende verslag een mooie terugblik van het voorafgaande jaar. Een jaar waarin ik ook nu weer een oproep wil doen aan alle organisaties om constructief mee te werken aan het verwezenlijken van onze gezamenlijke doelstelling: het op zorgvuldige en verantwoorde wijze beheer voeren over onze prachtige fauna die onze provincie zo mooi maakt.

Ik wens u veel leesplezier.

Namens het bestuur van de Faunabeheereenheid Drenthe,

Piet van Dijk,
Voorzitter Stichting Faunabeheereenheid Drenthe

2. INLEIDING

Het jaarverslag geeft een impressie van de belangrijkste activiteiten van de Stichting Faunabeheereenheid Drenthe (FBE) over het jaar 2019. Onze Stichting is een breed samenwerkingsverband van vertegenwoordigers van organisaties op het gebied van natuurbeheer, landbouw, particulier grondeigendom en de jacht. De toegevoegde waarde van de FBE is om al deze belangen zorgvuldig af te wegen en van daaruit tot door deze partijen gedragen besluiten te komen. Op deze wijze wordt het maatschappelijk draagvlak gecreëerd voor het beheer. Dat beheer moet voldoen aan wetgeving en beleid.

Als FBE opereren we dan ook binnen de nationale wetgeving en het door de provincie Drenthe gestelde beleidskader. Kort gezegd komt de verantwoordelijkheidsverdeling op het volgende neer: de provincie formuleert het beleid, de FBE het beheer. Dit zijn gescheiden verantwoordelijkheden die wel op elkaar moeten worden afgestemd.

Afgelopen jaar is tussen provincie en FBE op verschillende momenten discussie gevoerd over deze verantwoordelijkheidsverdeling. Bijvoorbeeld over de vraag in hoeverre de provincie via de informatie die vanuit de FBE wordt verstrekt niet alleen toezicht houdt op de naleving van de ontheffing, maar ook de inhoud van het beheer toetst. Voor zover dat gaat om de vraag of het beheer past binnen de kaders van het beleid is dat vanzelfsprekend een legitieme toets, maar het beleid wordt soms verschillend geïnterpreteerd of de bemoeienis gaat verder dan die vraag. Het heeft tijd en energie gekost, maar we hebben het afgelopen jaar dankzij deze discussies wel meer duidelijkheid gekregen over deze verantwoordelijkheden en de onderlinge invulling daarvan. Het is noodzaak deze duidelijkheid nog verder uit te werken.

Deze discussie laat onverlet dat het bestuur van de Faunabeheereenheid ervan overtuigd is dat in Drenthe op maatschappelijk verantwoorde wijze faunabeheer plaatsvindt. Het beheer vindt plaats binnen de kaders van het beleid en komt tegemoet aan de doelstellingen die daarin zijn vastgelegd. Dat wil niet zeggen dat er geen discussie daarover mogelijk is. Het faunabeleid en het beheer kan en mag altijd worden bediscussieerd. Het is ook goed dat dat gebeurt. Dat draagt immers bij aan het draagvlak en de opvattingen in onze maatschappij zijn aan verandering onderhevig. De FBE heeft in die zin dan ook met belangstelling geluisterd naar de behandeling in het Drents Parlement van het jaarverslag 2018. Uit deze behandeling is ons gebleken dat de behoefte aan informatie over de wijze waarop het beheer plaatsvindt groot is. Daar willen we graag in voorzien. Zeker ook met het oog op de komende discussie over herijking van het faunabeleid. De FBE wil er alles aan doen om die discussie te faciliteren. We hebben hiermee ook in dit jaarverslag rekening willen houden. Hieronder gaan we dus wat nadrukkelijker in op de uitgangspunten in de wettelijke regelingen.

3. WETTELIJKE- EN BELEIDSMATIGE KADERS

3.1 Algemeen

De Wet Natuur Bescherming (Wnb) gaat ervan uit dat alle dieren in principe beschermd zijn. Uitzondering hierop zijn de vijf wildsoorten. Voor elk van deze soorten geldt een landelijk vastgestelde periode waarop deze bejaagd mogen worden, het jachtseizoen. Daarnaast heeft de WnB landelijk bepaald dat er een zestal diersoorten dermate veel schade veroorzaken dat zij op de zgn. Landelijke Vrijstellingslijst staan. Er is deels overlap tussen deze soorten, maar voor alle soorten geldt dat deze niet in hun voortbestaan worden bedreigd. Voor zowel de jacht op wild als die op de Landelijk vrijgestelde soorten dient wel een provinciaal Faunabeheerplan te worden gemaakt. Dit Faunabeheerplan dient door de provincie goedgekeurd te worden. Deze bepalingen in de wet worden als een enigszins onwerkelijke figuur ervaren. Immers, door de FBE vindt geen sturing op het beheer plaats en de provincie gaat niet over deze vrijstellingslijst.

Voor nagenoeg alle andere schadeveroorzakende diersoorten kan een provincie kiezen tussen een drietal instrumenten: ofwel een provinciale vrijstelling, een provinciale ontheffing of in uitzonderlijke gevallen het verstrekken van een provinciale opdracht. Drenthe heeft niet gekozen voor provinciale vrijstellingen. Provinciale ontheffingen voor een diersoort kunnen alleen worden afgegeven indien zij gebaseerd zijn op een door de provincie aan het provinciale beleid getoetst Faunabeheerplan. Faunabeheerplannen worden opgesteld door de FBE. Een provinciale opdracht is bedoeld voor ultieme noodgevallen. Immers het grijpt in op de grondrechten van grondeigenaren en het wijkt af van het beginsel. Er is namelijk geen beheerplan voor noodzakelijk. Gevolg is dat er geen sprake is van planmatig beheer. De gunstige staat van instandhouding van de soort wordt zo ook niet planmatig gegarandeerd.

3.2 Rolverdeling

De wet Natuurbescherming ziet in het faunabeheer zelf geen taak weggelegd voor de overheid. De provincie bewaakt slechts de instandhouding van de soorten en toetst op hoofdlijnen of de afweging van belangen goed heeft plaatsgevonden. De afweging zelf vindt binnen de FBE plaats. De FBE coördineert en faciliteert de uitvoering daarvan op planmatige wijze. Daartoe stelt de FBE faunabeheerplannen op en is ze houder van de daarop gebaseerde ontheffingen en opdrachten. De uitvoering daarvan vindt plaats in overleg met de 21 WBE's. Een jachthouder met een jachtakte is overigens verplicht lid van een WBE. De FBE verzamelt via deze WBE's de gegevens en rapporteert over de uitvoering van de ontheffingen.

De provincie toetst de ontheffingsaanvragen aan de wet en het provinciaal beleid. Daarbij bewaakt de provincie de balans tussen enerzijds het voortbestaan van populaties en anderzijds de schade aan in de wet genoemde belangen en het beperken en voorkomen van onveilige situaties.

De provincie verleent de Faunabeheereenheid subsidie om een gezamenlijke aanpak van de deelnemende houders van het jachtrecht te bevorderen, zodat tot een gedegen en afgewogen faunabeheer kan worden gekomen.

De volgende wettelijke- en beleidsmatige kaders zijn van toepassing op de FBE Drenthe.

3.3 Wet natuurbescherming (Wnb)

De Faunabeheereenheid (FBE) heeft haar wettelijke bestaansrecht in Artikel 3.12 van de Wet natuurbescherming: *“Er zijn faunabeheereenheden die voor hun werkgebied een faunabeheerplan vaststellen. Het duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren, de bestrijding van schadeveroorzakende dieren door grondgebruikers en de uitoefening van de jacht geschieden overeenkomstig het faunabeheerplan”.*

3.4 Beleidsregels Wet natuurbescherming provincie Drenthe

In hoofdstuk 3 van de Beleidsregels worden door GS van Drenthe op grond van de Wnb nadere regels gesteld aan:

- de eisen waar het faunabeheerplan aan moet voldoen,
- het sluiten van de jacht bij bijzondere omstandigheden
- en het beheer van reeën.

3.5 Provinciale Omgevingsverordening (POV)

In de POV zijn bepalingen opgenomen m.b.t. de samenstelling van het bestuur van de FBE, zijn aanvullende eisen gesteld waar het Faunabeheerplan aan moet voldoen en zijn voorwaarden gesteld waar een wildbeheereenheid (WBE) aan moet voldoen.

De Faunabeheereenheid is verantwoordelijk voor de uitvoering van de door haar vastgestelde faunabeheerplannen. Een Faunabeheereenheid is ook verantwoordelijk voor de informatievoorziening aan de achterban van alle in haar bestuur vertegenwoordigde organisaties over ten minste de aan de Faunabeheereenheid toekomende bevoegdheden, onderscheidenlijk de aan de Faunabeheereenheid toegestane handelingen en actuele regelgevende en ecologische ontwikkelingen op het gebied van faunabeheer.

In art. 4.14 van de POV is aangegeven waar het jaarlijks verslag van de FBE Drenthe aan moet voldoen;

- Cijfermatige rapportages over de uitvoering van de opdrachten, ontheffingen, vrijstellingen en de uitvoering van de jacht, op basis van art. 3.4 Wnb, waarin opgenomen de aantallen gedode dieren naar diersoort, naar WBE;
- trendtelcijfers voor iedere in het faunabeheerplan beschreven diersoort;
- rapportages van de toepassing van preventieve en alternatieve middelen ten aanzien van het voorkomen van schade.

3.6 Flora- en faunabeleidsplan 2014

In het door Provinciale Staten vastgestelde Flora- en faunabeleidsplan 2014 heeft de provincie Drenthe a.d.h.v. concrete doelen en strategie op soortenbescherming (planten en dieren) haar beleid bepaald m.b.t. bescherming, beheer en benutting. Het Flora- en faunabeleidsplan 2014 (onderdeel fauna) vormt de basis voor de faunabeheerplannen.

4. ORGANISATIE

4.1 Bestuur FBE Drenthe

Het FBE Drenthe bestuur bestaat uit zes leden en een onafhankelijk voorzitter.

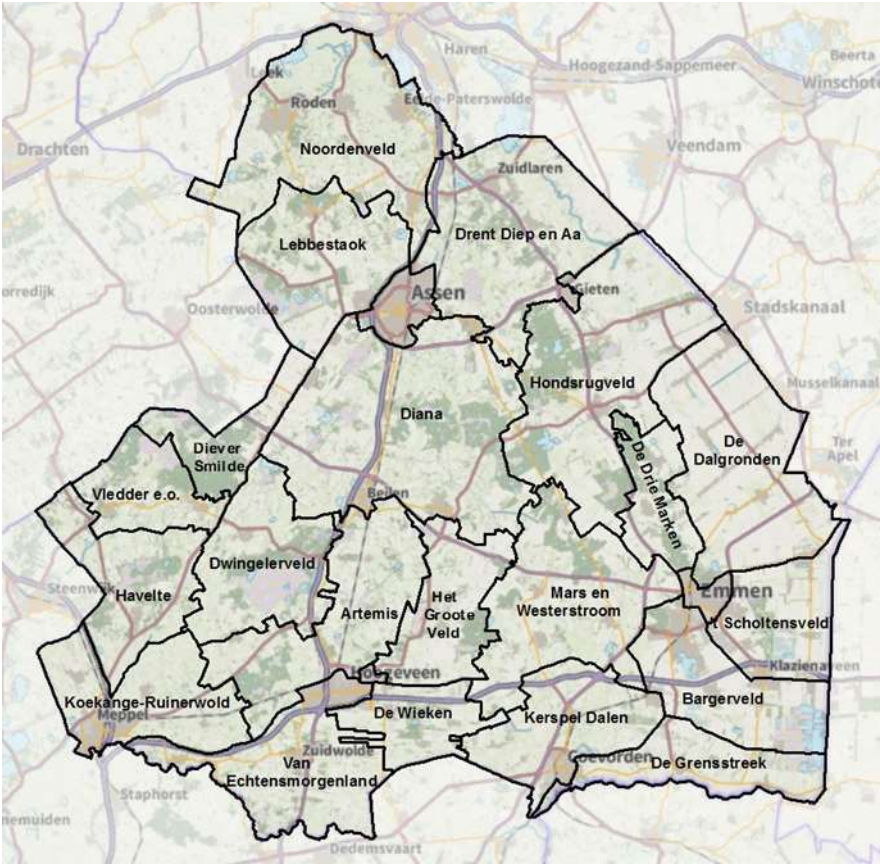
Voorzitter:	dhr. P. van Dijk (onafhankelijk voorzitter)
Vicevoorzitter:	mevr. J.P.M. van Wijk (op voordracht van Staatsbosbeheer)
Secretaris:	dhr. C.M.B. Wichers (op voordracht van Vereniging Het Ree, NOJG en Jagersvereniging)
Penningmeester:	dhr. A. Kerssies (op voordracht van Natuurmonumenten en Drents Landschap)
Bestuurslid:	dhr. G. van den Berg (op voordracht van Natuur- en Milieufederatie. Drenthe)
Bestuurslid:	dhr. J. Ubels (op voordracht van de Vereniging Drentse Boermarken en Drents Particulier Grondbezit)
Bestuurslid:	dhr. J.H. Bloemerts (op voordracht van LTO Noord)

4.2 Wildbeheereenheden (WBE's)

De 21 WBE's in Drenthe geven uitvoering aan Faunabeheerplannen. De belangrijkste in dat opzicht is die voor het beheer van de populatie van reeën t.b.v. de verkeersveiligheid. Maar ook geven zij uitvoering aan het trendtellen van diverse soorten welke in het Faunabeheerplannen zijn opgenomen en de registratie van dood gevonden dieren. Ook geven zij via een aantal vrijwilligers invulling aan de valwildregeling.

Een overzicht van de verschillende WBE's in de provincie Drenthe is hierna opgenomen.

4.3 Kaart WBE's Drenthe 2019

5. VERSLAG VAN HET BESTUUR

5.1 Vergaderingen

In het verslagjaar hebben een 9-tal reguliere en een aantal incidentele bestuursvergaderingen plaatsgevonden.

Twee overleggen vonden plaats voor bespreking van het Faunabeheerplan Ree en een extra overleg werd gepland rond het Faunabeheerplan Landelijk Vrijgestelde Soorten. Voorts was er nog een ingelaste bespreking rond het kennismakingsbezoek met de gedeputeerden. Daarnaast zijn door de voorzitter en secretaris een aantal landelijke FBE voorzitters- en FBE secretarissen-overleggen bijgewoond.

Er is, zoals al eerder aangegeven, veel extra tijd gestoken in de afstemming van rollen en taken tussen de Provincie en de FBE. In dat kader zijn ook gesprekken gevoerd onder begeleiding van een juridisch deskundige. Deze gesprekken waren functioneel en hebben duidelijkheid geboden.

Het bestuur heeft in het kader van het nieuwe beheerplan en de daarop gebaseerde werkplannen veelvuldig contact gehad met de WBE's.

Doel hiervan was niet alleen om het beheerplan onder de aandacht te brengen, maar ook om de totstandkoming van de daarop gebaseerde werkplannen te begeleiden en zo de verantwoordelijkheden beter te duiden. De gesprekken hadden dus zowel een inhoudelijke, als een bestuurlijke component.

De Werkgroep Ree advies, het adviesorgaan voor het beheer van reeën van de FBE, is een aantal keren bij elkaar gekomen ter ondersteuning van de besluitvorming binnen het FBE-bestuur. Deze bijeenkomsten dienden zowel voor de totstandkoming van het Faunabeheerplan Ree, als ter advisering van de Werkplannen Ree per afzonderlijke WBE.

5.2 Bestuur- en organisatieontwikkeling

In juni is het ochtenddeel van de heidag besteed aan een sessie over de strategie van de FBE en hoe bestuursleden de verschillende rollen en taken zien. Het middagdeel bestond uit een nadere orientatie over weidevogelbeschermingsactiviteiten in Overijssel. Uit het ochtenddeel bleek dat veel van de opmerkingen die toen gemaakt zijn, zijn terug te voeren op de verhouding met de provincie en het verschil van inzicht tussen FBE en provincie over de uit te voeren taken en de onderlinge rolverdeling. De zaken die besproken zijn, krijgen een vervolg via een eigen position paper waarin de FBE duidelijk zal maken wat zij tot haar verantwoordelijkheid ziet. Ook kunnen we hierbij aansluiten bij landelijke ontwikkelingen. Binnenkort verwachten we het advies van de Maatschappelijke Advies Raad Faunazaken (MARF) over het functioneren van de FBE's. Dit adviesorgaan van de provincies zal naar verwachting ingaan op de verschillen in taken en verantwoordelijkheden die tussen de provincies en FBE's bestaan. De bedoeling van het advies is om tot een zekere harmonisatie van taken en verantwoordelijkheden te komen mede met het oog op de mogelijkheden voor onderlinge samenwerking tussen de FBE's. Deze harmonisatie op landelijke schaal zal ook meer duidelijkheid geven in de relatie tussen de FBE en provincie Drenthe.

Het secretariaat is naar een training over het Faunaregistratiesysteem (FRS) in Ede geweest alwaar dit systeem besproken werd. Onderdeel van de training was een rondleiding in het datacenter met een toelichting op de opslag van data en aandacht voor privacy.

5.3 WBE's

Er is gedurende het jaar een aantal bijeenkomsten georganiseerd voor WBE's. Een bijeenkomst had het thema FRS gebruik. Een andere ging over het nieuwe Faunabeheerplan Ree. Daarnaast werd ook een bijeenkomst georganiseerd voor de nieuwe werkplannensystematiek. Met alle WBE's zijn gesprekken gevoerd ter voorbereiding op het opstellen van de werkplannen en voor zover nodig nog nadien. De professionalisering (die we beogen als FBE en zoals ook in de begroting benoemd), is ingezet rond het nieuwe beheerplan Ree en het opstellen van het WBE werkplan nieuwe stijl. In de gesprekkenreeks die daaruit voortvloeide, zijn zoals in dit verslag al eerder aangegeven, de WBE's als de lokaal deskundigen gewezen op hun eigen verantwoordelijkheden en de ondersteuning die de FBE daarin kan bieden.

5.4 Faunabeheerplan Ree 2017-2019

In 2019 hebben de WBE's in Drenthe op grond van de ontheffing Wnb art. 3.17 uitvoering gegeven aan het Faunabeheerplan Ree 2017-2019. In de bijlage zijn de beheeractiviteiten; voorjaartrendtelling, afschotregistratie en registratie van aanrijdingen met reeën weergegeven.

5.5 Faunabeheerplan Ree 2020-2023

Voor onze FBE was 2019 een overgangsjaar naar een nieuw reebeheerplan. In 2019 hebben we aan adviesbureau Fauna Partner opdracht gegeven voor het opstellen van het Faunabeheerplan Ree voor de beheerperiode 2020 t/m 2023. Dit faunabeheerplan dient als onderbouwing voor de ontheffing Ree ter voorkoming van aanrijdingen (verkeersveiligheid) .

Inhoudelijk kan dit plan, zoals in het voorwoord al is aangegeven, worden samengevat als ruimte biedend aan het ree waar dat kan en beheer waar dat moet.

Het beheer begint volgens ons beheerplan na alle preventiemaatregelen. Centraal bij het verminderen van aanrijdingen staan de locaties waar deze het meest plaatsvinden, de zogenaamde "hotspots". Vervolgens kijken we op de schaal van het landschap naar oplossingen. Bij dit alles hanteren we de leidraad: "Verminderen aanrijdingen met reeën". Gelet ook op het provinciale beleid is afschot als ultimum remedium een noodzakelijke maatregel. In 2020 zullen we voor dit geheel aan preventieve maatregelen een plan van aanpak opstellen, mede op grond van alle input uit de werkplannen die de WBE's hebben opgesteld.

Wat deze werkplannen betreft is ook in bestuurlijke zin vernieuwing aangebracht. We zijn afgestapt van jaarlijkse werkplannen en overgegaan naar werkplannen met een looptijd van 4 jaar die meer kaderstellend zijn voor de jaarlijkse afschotaanvraag. Deze afschotaanvragen dienen bij te dragen aan de doelstellingen in de werkplannen. In deze jaarlijkse aanvraag dienen de WBE's hun beheer te analyseren en te motiveren.

Door deze systematiek komt de verantwoordelijkheid meer te liggen waar die hoort. De wildbeheereenheden voeren immers uit en zij zijn de oren en ogen in het veld. Zij hebben de kennis van de lokale situatie en krijgen op deze wijze meer ruimte voor gebiedspecifieke omstandigheden en het vormgeven van het eigen beheer. Van belang daarvoor is dat de verantwoordelijkheid voor het voorkomen van verkeersslachtoffers daarmee beter kan worden ingevuld. De jaarlijkse afschotaanvraag maakt dan ook een belangrijk onderdeel uit van het nieuwe gespreksmodel tussen FBE en wildbeheereenheden. Jaarlijks wordt gekeken naar resultaten en eventuele bijsturing. Het is in dit gekozen bestuurlijke model van groot belang dat deze gesprekken inhoud krijgen, de beoordeling van de plannen langs een consistente en heldere meetlat worden gelegd en niet worden verstoord door inhoudelijke verschillen over hoe het beheer moet worden vormgegeven tussen FBE en provincie. Dit los van het toezicht dat vanzelfsprekend plaats moet vinden op de naleving van de voorschriften. Wat voor de invulling van de verschillende verantwoordelijkheden van grote waarde is, is dat onderling is afgesproken dat de communicatie in de lijn WBE-FBE-Provincie loopt. Dat daardoor verbeteringen bereikt worden is het afgelopen jaar al gebleken bij de ontwikkeling van de werkplannen. De FBE heeft gemerkt in de gesprekken over de werkplannen dat de nieuwe benadering enorm gewaardeerd wordt door wildbeheereenheden. We zien bij de WBE's ook een toename in het bewustzijn van de doelen die met het beheer worden nagestreefd.

De FBE toetst of de werkplannen en de jaarlijkse afschotaanvragen binnen het Faunabeheerplan ree en het beleid passen. Vanuit die rol zal de FBE stimuleren en informeren. Dat geldt zowel naar de wildbeheereenheden als naar de beleidsmakers en wegbeheerders. Ook daarmee wordt een van de doelen van het nieuwe FBP ree verwezenlijkt, namelijk het genereren van concrete beleidsinput. Voor het FBE bestuur is dat punt van groot belang, omdat op die manier gezorgd wordt dat beheer een actieve bijdrage levert aan succesvolle preventie. Dit geheel is een proces van transitie waarin de FBE zowel de wildbeheereenheden als de provincie hard nodig heeft. DE FBE wil hier de komende jaren verder op in zetten

We hebben het afgelopen jaar de wildbeheereenheden meegenomen in de totstandkoming van het nieuwe FBP Ree en de uitwerking richting werkplannen. Daartoe zijn een aantal bijeenkomsten georganiseerd. De formele hoorzitting heeft op 9 maart plaatsgevonden. Het plan is op 19 juni in onze vergadering vastgesteld en een dag daarna ter goedkeuring ingediend bij GS. De wildbeheereenheden hebben op basis van het nieuwe FBP Ree de werkplannen opgesteld en gedeeld met het secretariaat van de FBE. Over die werkplannen zijn, op basis van de in het FBP ree vastgelegde kaders, gesprekken gevoerd tussen wildbeheereenheid en medewerkers van de FBE. Een aantal wildbeheereenheden heeft besloten om op basis van die gesprekken aanpassingen te doen. Daarna zijn alle werkplannen besproken in de Werkgroep Ree Advies van de FBE. Uit die bespreking is een advies gekomen aan het FBE bestuur. Dit advies is door het bestuur op 4 december jl. overgenomen en vervolgens zijn de werkplannen conform advies vastgesteld. GS heeft hierop op 19 december het FBP Ree goedgekeurd, een ontheffing verleend en de werkplannen van de WBE's goedgekeurd.

Het Faunabeheerplan Ree is in te zien op de website (drenthe.faunabeheereenheid.com)

5.6 Werkgroep Ree Advies

De WRA heeft in het kader van het nieuwe beheerplan en de uitwerking daarvan via werkplannen en afschotaanvragen in plaats van de drie geplande, slechts twee vergaderingen gehad. Uit de besprekingen zijn bestuursadviezen voortgekomen. Deze zijn in de FBE vergaderingen besproken en grotendeels overgenomen. De WRA heeft een belangrijke adviesrol in de nieuwe werkplannensystematiek.

5.7 Regelingen

Rondom de tellingen zagen we in 2019 vooruitgang. Steeds meer WBE's tellen in hetzelfde, door de FBE voorgestelde, weekend. Dit komt de betrouwbaarheid van de trendtellingen ten goede en het past binnen het doel dat de FBE zich had gesteld, namelijk dat de WBE's bewuster worden van de doelen die we nastreven via de ontheffing.

5.8 Faunabeheerplannen Landelijk vrijgestelde soorten en wildsoorten.

Voor de uitvoering van het FBP Landelijk Vrijgestelden Soorten (LVS) is de rol van de FBE beperkt. Het gaat om soorten die, vanwege hun landelijk vastgestelde schadelijkheid, door de minister op de landelijke vrijstellingslijst zijn geplaatst. De activiteiten voor de FBE beperken zich tot het bijhouden en verwerken van data uit het Faunaregistratiesysteem en bijkomende zaken zoals registratie en doormachtigen van extra ontheffingen voor deze soorten. Met betrekking tot voorlichting is het afgelopen jaar veel gedaan. De WBE's in algemene zin maar ook bepaalde jachtvelden zijn specifiek gewezen op het belang of zelfs de plicht van registratie. Dat vond plaats in algemene bijeenkomsten, maar ook zijn enkele gerichte overleggen georganiseerd.

In 2019 heeft het bestuur van de FBE Drenthe opdracht gegeven aan Bureau Eelerwoude voor het opstellen van een Faunabeheerplan Landelijk vrijgestelde soorten. In afwachting van de evaluatie van het zgn. Ermberaad is het concept in 2019 aangehouden voor besluitvorming en vaststelling. Het Ermberaad ziet toe op bescherming van de vastgestelde Drentse weidevogelgebieden met o.a. biotoopverbetering en predatiebeheer. Aan de provincie is verzocht het vigerende FBP LVS tot 1 mei 2020 te verlengen.

Registratie van trendtellingen, schadebestrijding en benutting o.g.v. het Faunabeheerplan Wildsoorten, het Faunabeheerplan Landelijke Vrijstellingssoorten en het Faunabeheerplan Ree is weergegeven in bijlage 7.2 en 7.3.

5.9 Registratie Aanwijzing art. 67 FF-wet, schadebestrijding Nijlganzen

Als licentiehouders van het Fauna Registratie Systeem (FRS) faciliteert de FBE Drenthe het registreren van afschot van Nijlganzen o.g.v. de Aanwijzing art. 67 FF-wet.

5.10 Registratie Opdracht handhaving 0-stand grote hoefdieren

Als licentiehouders van het FRS faciliteert de FBE Drenthe het registreren van afschot van grote hoefdieren (wild zwijn, damhert en edelhert) o.g.v. de Opdracht Wnb 3.18. Een beperkt aantal in de opdracht aangewezen personen mogen gebruik maken van de opdracht.

5.11 Fauna Loket Drenthe

De uitvoering van het FLD heeft geleid tot een overlegreeks die bij de start van het jaar 2019 op tweewekelijks was geagendeerd. Gedurende het jaar is de overlegfrequentie afgenomen. Deels had dit te maken met de aantallen onderwerpen die besproken moesten worden. Daar bleek de tweewekelijkse frequentie niet direct een toevoeging bij te zijn. De taken van het FLD zijn voor een groot deel opgevangen door het secretariaat van de FBE. In de maanden november en december heeft er geen FLD overleg meer plaatsgevonden. De registratie van de individuele ontheffingen heeft door het secretariaat van de FBE plaatsgevonden. Na de zomer is het aantal ontheffingen, dat afgegeven is door de Provincie, teruggelopen.

5.12 Communicatie

In het afgelopen jaar is gebleken dat er steeds meer aandacht voor het faunabeheer is in de media en de politiek.

De FBE heeft de externe en interne communicatielijnen het afgelopen jaar dan ook verstevigd. Er is een nieuwe website gekomen, er is een nieuwe huisstijl ontwikkeld en er is meer aandacht besteed aan verschillende publicaties, zoals jaarverslag en begroting. Ook de uitwerking van het FBP Ree heeft geresulteerd in een informatieve flyer voor de WBE's waarop overzichtelijk de verschillende uitwerkingsstappen en de bedoeling van het FBP zijn opgenomen. In verschillende bijeenkomsten zijn WBE's en beheerders geïnformeerd over uiteenlopende zaken, van de nieuwe FBP's tot de valwildregeling. In de laatste maanden van 2019 is door het bestuur gesproken om ook de communicatie planmatig aan te pakken door het opstellen van een communicatieplan. Dit zal zijn vervolg krijgen in 2020.

5.13 Landelijke informatie-uitwisseling tussen FBE's

De voorzitter en de ambtelijk secretaris nemen resp. deel aan incidentele landelijke voorzitters- en secretarissenoverleg tussen FBE's. Per kwartaal is er een technisch gebruikersoverleg (TGG) m.b.t. het digitale registratiesysteem (FRS). Hier neemt het secretariaat aan deel.

5.14 Uitvoering Valwildregeling Drenthe

Op grond van de Opdracht Wnb art. 3.18 (9/VTH2019/000588 d.d. 28-02-2019) heeft de FBE in 2019 de coördinatie, afhandeling en registratie van aanrijdingen met reeën ter hand genomen, de zgn. Valwildregeling Drenthe. Een team van ca. 45 valwildvrijwilligers zorgt voor de uitvoering. Meldingen van aangereden reeën komen binnen via de politie of rechtstreeks via het valwildnummer: **06-192 40 555**. De valwildregeling is in de nazomer van 2019 gestart. Met de coördinatoren is eind 2019 een eerste evaluatie gehouden. Hieruit zijn een aantal aanpassingen en verbeteringen doorgevoerd. Een groot voordeel van de valwildregeling is ook een betere registratie van het aantal verkeersslachtoffers en de locaties waar de aanrijdingen zich voordoen (zie hierboven over de hotspots). Daarmee kunnen we het beheer ter voorkoming daarvan nauwkeuriger uitvoeren en voorstellen doen gericht op preventie.

5.15 Financieel

In bijlage 7.5 is een verkorte weergave opgenomen van het financieel verslag 2019 van de FBE Drenthe. Het resultaat, een batig saldo van € 9.496 is toegevoegd aan de algemene reserve.

6. BESLUIT

Met dit jaarverslag 2019 is het bestuur van de Stichting Faunabeheereenheid Drenthe van mening een duidelijke verantwoording over het verslagjaar 2019 te hebben afgelegd.

Assen, 25 maart 2020.

P. van Dijk,
Voorzitter

C.M.B. Wichers,
secretaris

A. Kerssies,
penningmeester

7. BIJLAGEN

7.1 Faunaregistratie 2019

Op grond van art. 4.6 van de Verordening Natuurbescherming Drenthe neemt de FBE deel aan trendtellingen van diersoorten en de registratie van afschot en van dood gevonden dieren. De WBE's in Drenthe geven hier uitvoering aan en registreren de gegevens in het Faunaregistratiesysteem (FRS).

Trendtellingen worden uitgevoerd op basis van een landelijk protocol. Ze zijn alleen bedoeld om de trend (aantalsontwikkeling) van een soort weer te geven. Het is derhalve mogelijk dat het werkelijke aantal van een soort hoger ligt dan het waargenomen aantal op enig moment.

7.2 Registratie trendtellingen

Bron: FRS

7.2.1 Voorjaars trendtelling: wild- en landelijk vrijgestelde soorten

WBE naam	Haas	Konijn	Fazant	Houtduif	Wilde Eend	Zwarte Kraai	Kauw	Roek
Artemis	61	21	16	108	116	385	286	88
Bargerveld	85	2	127	308	786	823	88	754
De Dalgronden	361	0	323	663	1.529	1.248	191	782
De Drie Marken	115	85	155	240	170	160	120	200
De Grensstreek	122	14	89	281	293	223	48	1.740
De Lebbestaok	10	0	2	65	61	426	166	0
De Wieken	36	0	5	87	100	41	51	4
Diana, Drenthe	153	19	16	252	359	400	147	289
Diever-Smilde e.o.	35	9	3	79	74	72	32	24
Drents Diep en Aa	82	30	54	279	141	348	249	1.794
Dwingelderveld e.o.	161	75	25	489	224	419	226	35
Havelte e.o.	93	45	1	194	156	131	95	47
Het Groote Veld	115	14	17	157	260	230	119	0
Hondsrugveld	168	1	82	331	505	300	126	155
Kerspel Dalen	170	1	16	301	388	269	107	135
Koekange-Ruinerwold	59	0	0	75	128	223	17	34
Mars- en Westerstroom	141	5	49	295	498	113	119	18
Noordenveld	363	43	48	394	475	458	572	863
t Scholtensveld	156	16	132	352	331	1.250	126	568
Van Echtensmorgenland	294	27	22	606	448	625	352	122
Vledder e.o.	74	4	1	193	73	271	22	40
Totaal	2.854	411	1.183	5.749	7.115	8.415	3.259	7.692

Opmerking: de lijst is aangevuld met roek (afschot via provinciale ontheffingen) en de Canadese gans (een soort van de landelijke vrijstellingslijst). De Canadese gans wordt geteld bij de telling van de overzomerende ganzen in juli. De aantalsontwikkeling van de vos (vrijgestelde soort) wordt eens per twee jaar (in de even jaren) bijgehouden door het tellen en registreren van belopen burchten.

Meerjarenoverzicht trendtellingen 2017 – 2019

	Haas	Konijn	Fazant	Houtduif	Wilde eend	Zwarte kraai	Kauw	Roek
2017	2.567	708	1.087	5.252	5.530	5.567	2.734	5.150
2018	2.073	287	680	4.944	6.969	4.789	3.078	5.111
2019	2.854	411	1.183	5.749	7.115	8.415	3.259	7.692

We registreren de wild- en landelijk vrijgestelde soorten pas sinds de invoering van de nieuwe Wet Natuurbescherming vanaf 2017.

Op basis van slechts 3 jaar trendtellingen kan het trekken van conclusies voorbarig zijn. Wetenschappers hanteren hiervoor minimaal perioden van 5 jaar. De toename van het aantal getelde zwarte kraaien en roeken valt echter wel op.

7.2.2 Voorjaars trendtelling ree 2019

WBE naam	Bok	Geit	Totaal
Artemis	310	390	700
Bargerveld	73	134	207
De Dalgronden	171	250	421
De Drie Marken	90	131	221
De Grensstreek	115	168	283
De Lebbestaak	338	388	726
De Wieken	60	96	156
Diana, Drenthe	554	848	1.402
Diever-Smilde e.o.	105	132	237
Drents Diep en Aa	352	487	839
Dwingelderveld e.o.	183	250	433
Havelte e.o.	227	328	555
Het Groote Veld	108	163	271
Hondsrugveld	424	613	1.037
Kerspel Dalen	60	99	159
Koekange-Ruinerwold	76	149	225
Mars- en Westerstream	225	297	522
Noordenveld	299	381	680
t Scholtensveld	90	129	219
Van Echtensmorgenland	160	255	415
Vledder e.o.	141	200	341
Totaal	4.161	5.888	10.049

Meerjarenoverzicht trendtelling ree 2017 – 2019

	Bok	Geit	Totaal
2017	3.726	5.380	9.106
2018	4.055	5.962	10.017
2019	4.161	5.888	10.049

De 3-jaars trendtellingstand van reeën in Drenthe is stabiel.

7.2.3 Telling overzomerende ganzen 2019 (3^e zaterdag van juli)

WBE naam	Grauwe Gans	Kol gans	Brand gans	Canadese Gans	Nijl gans	Boeren gans
Artemis	257	0	0	44	108	30
Bargerveld	597	0	0	159	395	87
De Dalgronden	35	0	0	31	129	9
De Drie Marken	186	0	0	10	66	7
De Grensstreek	1.310	90	0	55	173	32
De Lebbestaak	88	0	0	8	85	0
De Wieken	79	0	0	6	13	0
Diana, Drenthe	136	0	0	31	23	0
Diever-Smilde e.o.	20	0	0	35	45	12
Drents Diep en Aa	1.012	0	11	87	134	33
Dwingelderveld e.o.	679	6	0	64	61	0
Havelte e.o.	307	0	0	17	73	4
Het Grootte Veld	15	0	0	5	11	0
Hondsrugveld	88	0	3	167	464	19
Kerspel Dalen	320	0	0	9	80	7
Koekange-Ruinerwold	6	0	0	0	84	0
Mars- en Westerstream	292	0	0	22	138	0
Noordenveld	561	61	55	195	279	90
t Scholtensveld	172	0	0	230	179	10
Van Echtensmorgenland	54	0	0	20	136	36
Vledder e.o.	91	32	75	10	31	0
Totaal	6.305	189	144	1.205	2.707	376

Meerjaren telling overzomerende ganzen 2017 - 2019

	Grauwe Gans	Kol gans	Brand gans	Canadese Gans	Nijl gans	Boeren gans
2017	10.681	165	290	1.073	3.717	587
2018	11.435	60	791	1.351	3.656	510
2019	6.305	189	144	1.205	2.707	376

7.2.4 Registratie afschot faunasoorten 2019

Bron FRS.

wbe:	Haas	Konijn	Vos o.g.v. ontheffing	Vos o.g.v. vrijstelling	Fazant	Houtduif	Wilde eend	Zwarte kraai	Kauw	Roek	Spreeuw	Canadese gans	Grauwe gans	Kolgans	Nijlgans	
Artemis	71	13	2	56	21	169	117	301	75				10			29
Bargerveld	28	1	2	47	68	273	142	349	246				86			71
De Dalgronden	95	1	0	80	164	96	271	192	24			22	47			110
De Drie Marken	4	4	0	6	11	9	18	67	16				5			
De Grensstreek	80	31	0	60	124	66	146	66	16	1			7			17
De Lebbestaok	39	2	0	15	2	269	37	105	147							8
De Wieken	48	10	15	20	26	254	171	222	56			25	8			30
Diana, Drenthe	25	2	35	70	12	198	59	389	105				5	6	5	61
Diever-Smilde e.o.	2	2	0	8	1	16	9	27	8				4			31
Drents Diep en Aa	80	6	49	96	77	187	66	279	46	38			53	3		178
Dwingelderveld e.o.	23	3	5	43	1	129	71	193	51			7	21			64
Havelte e.o.	54	2	16	42	1	100	107	61	13							56
Het Grootte Veld	19	1	6	31	8	200	169	157	97			3	7			30
Hondsrugveld	81	17	51	103	84	203	126	174	25				33			49
Kerspel Dalen	116		20	21	16	133	141	122	20	11			3			47
Koekange-Ruinerwold	69		14	21	2	192	157	88	12				1	8	11	97
Mars- en Westerstream	39		16	72	18	242	121	145	14				2			68
Noordenveld	126	7	11	120	20	455	189	274	124				96			177
't Scholtensveld	67	2	0	33	86	178	187	223	61				51			42
Van Echtensmorgenland	125	2	14	26	5	152	61	214	14				3			16
Vledder e.o.	11		0	14	1	18	26	35	3							8
Eindtotaal	1.202	106	256	984	748	3.539	2.391	3.683	1.173	50	57	442	17	16		1.189

Meerjarenoverzicht afschot faunasoorten 2017 – 2019

	Haas	Konijn	Vos	Fazant	Houtduif	Wilde eend	Zwarte kraai	Kauw	Roek	Spreeuw	Canadese gans	Grauwe gans	Kol gans	Nijlgans
2017	1.183	169	1.355	531	3.632	2.681	3.926	1.060	50	41	397	38	0	1.669
2018	1.023	136	1.091	645	2.780	2.700	3.529	990	18	61	464	105	1	1.120
2019	1.202	106	1.240	748	3.539	2.391	3.683	1.173	50	57	442	17	16	1.189

7.2.5 Beheer (afschot) Ree 2019

Bron: FRS

	BOK	GEIT	Totaal
Artemis	87	96	183
Bargerveld	17	29	46
De Dalgronden	20	30	50
De Drie Marken	14	34	48
De Grensstreek	29	37	66
De Lebbestaak	50	73	123
De Wieken	22	29	51
Diana, Drenthe	172	198	370
Diever-Smilde e.o.	26	21	47
Drents Diep en Aa	110	107	217
Dwingelderveld e.o.	39	36	75
Havelte e.o.	47	54	101
Het Grootte Veld	20	21	41
Hondsrugveld	103	111	214
Kerspel Dalen	27	27	54
Koekange-Ruinerwold	26	52	78
Mars- en Westerstream	52	66	118
Noordenveld	61	82	143
t Scholtensveld	27	26	53
Van Echtensmorgenland	54	52	106
Vledder e.o.	44	46	90
totaal	1.047	1.227	2.274

Meerjarenoverzicht beheer (afschot) Ree 2017 - 2019

	BOK	GEIT	Totaal
2017	965	1.267	2.232
2018	980	1.105	2.085
2019	1.047	1.227	2.274

7.3 Registratie dood gevonden dieren

Bron FRS

Door WBE's geregistreerde dood gevonden dieren 2019

	Bever	Boom marter	Bunzing	Das	Haas	Otter	Ree aanrijding	Ree anders	Steen marter	Vos	Was beer	marter hond	Wild zwijn
Artemis			1	4	1		34	2		2			
Bargerveld							25	2		1			
De Dalgronden	1			2	10		32	4	2	13			
De Drie Marken				2	4		29	2	1	4			
De Grensstreek					4	1	16	2		5			
De Lebbestaok							66	4		2			
De Wieken							26	4		1			
Diana			1	10	4		78	21	1	4			
Diever en Smilde					2		14	4					
Drents Diep en Aa		1			7		93	10		1			
Dwingelerveld				1	11		36	7	2	9			
Havelte					3		24	6					
Het Grootveld				10	2		22	1	1	1			
Hondsrugveld				1	15		73	13	3	6			
Kerspeld Dalen							16	3	1	3			
Koekange Ruinerwold							28	3	3				
Mars en Westerstroom		1		3	13		37	10	3	7	1		
Noordenveld					4		63	8	1	2			
Scholtensveld					2		24	0		4			
Van Echtensmorgenland					1		57	3		2			
Vledder eo				5			13	3		1			
Eindtotaal	1	2	2	38	83	1	806	112	18	69	1	0	0

Met 'anders' (Ree) worden de volgende oorzaken bedoeld: landbouwwerkzaamheden, draadslachtoffers, verdrinking en overig

Door WBE's geregistreerde dood gevonden dieren periode 2017 – 2019

	Bever	Boom marter	Bunzing	Das	Haas	Otter	Ree aanrijding	Ree anders	Steen marter	Vos	Wasbeer	marter hond	Wild zwijn
2017	1	4	11	49	72	1	713	104	33	86			
2018	2	1	2	31	64	1	697	129	19	66		3	1
2019	1	2	2	38	83	1	817	112	18	69	1		

8. SAMENVATTING FINANCIËEL VERSLAG 2019

Winst en verliesrekening over 2019			Balans per 31 december 2019		
(in euro's)			(na verwerking resultaat)		
	Werkelijk 2019	begroting 2019		31-12-2019	31-12-2018
Baten			Activa (in euro's)		
subsidie provincie Drenthe	229.559	229.483	Vlottende activa		
			Liquide middelen	37.523	24.135
				37.523	24.135
Kosten			Passiva (in euro's)		
Bestuurskosten	47.896	44.323	Eigen vermogen		
Secretariaat	111.668	108.825	Algemene reserve	32.312	22.816
Faunaregistratiesysteem	23.831	25.749	Kortlopende schulden		
Opstellen Faunabeheerplan	36.668	50.586	crediteuren	1.475	0
			overige schulden		
Som der bedrijfslasten	220.063	229.483	en overige passiva	22.328	1.319
				56.115	24.135
Resultaat	9.496	0			

9. BRONNEN:

Wet natuurbescherming (Wnb)

<https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2019-01-01>

Beleidsregels Wet natuurbescherming provincie Drenthe

https://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Drenthe/CVDR600909/CVDR600909_6.html

Provinciale Omgevings Verordening Drenthe (POV)

https://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Drenthe/CVDR380173/CVDR380173_8.html

POV Artikel 4.14, Jaarlijks verslag

1. Het jaarlijks verslag van de Faunabeheereenheid Drenthe, bedoeld in artikel 3.12, achtste lid, van de Wet natuurbescherming, bevat in ieder geval de volgende gegevens:
 - a. cijfermatige rapportages over de uitvoering van de opdrachten en ontheffingen op basis van § 3.4 van de Wet natuurbescherming en de uitvoering van de jacht, waarin opgenomen de aantallen gedode dieren en geraapte of onklaar gemaakte eieren, onderverdeeld naar diersoort, naar wildbeheereenheid;
 - b. telcijfers voor iedere in het faunabeheerplan beschreven diersoort;
 - c. rapportages van de toepassing van preventieve en alternatieve middelen ten aanzien van het voorkomen van schade.
2. Het verslag als bedoeld in het eerste lid, dient uiterlijk op 1 mei van het daaropvolgende kalenderjaar te worden verstrekt.
3. Het jaarlijks verslag wordt door de faunabeheereenheid Drenthe gepubliceerd op haar website en is daar voor eenieder raadpleegbaar gedurende de looptijd en tot tenminste twee jaren na het verstrijken van de looptijd van het faunabeheerplan waarop een jaarverslag betrekking heeft.

POV Artikel 4.27, WBE Jaarlijkse activiteiten

1. De WBE neemt voor het gehele gebied waarover zich de zorg van de WBE uitstrekt in het kader van het faunabeheerplan jaarlijks deel aan;
 - a. trendtellingen van diersoorten waarvoor op basis van het faunabeheerplan ontheffingen zijn verstrekt,
 - b. trendtellingen van diersoorten welke in verband met de schadehistorie zijn opgenomen in het faunabeheerplan,
 - c. afschotregistratie van diersoorten waarvoor op basis van het faunabeheerplan ontheffingen zijn verstrekt,
 - d. afschotregistratie van diersoorten waarvoor aan de WBE ontheffingen en opdrachten zijn verstrekt, en
 - e. registratie van dood gevonden dieren.

Flora- en faunabeleidsplan 2014

https://www.provincie.drenthe.nl/publish/pages/121934/2014-647_ffbp_versie_oktober_1_1.pdf

Website FBE Drenthe

<https://drenthe.faunabeheereenheid.com/>